

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny
Zespół Państwowych Szkół Muzycznych Nr 1 w Warszawie
Rok szkolny 2022/2023

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut ZPSM Nr 1 w Warszawie .

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny realizowany w ZPSM Nr 1 opiera się na wartościach przyjętych przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców oraz Samorząd Uczniowski. Treści programu są spójne ze Statutem szkoły, szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej.

Skuteczność programowania działań wychowawczo - profilaktycznych na terenie szkoły uzależniona jest od stosowania różnorodnych strategii oraz objęcia zakresem oddziaływań trzech podmiotów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania szkoły: uczniów, nauczycieli i rodziców. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Szkoła ma za zadanie wspomagać naturalny rozwój dziecka, kształtować jednostki twórcze, kreatywne i zdolne do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią, korygować nieprawidłowości z wcześniejszych okresów i zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę.

Celem interwencji profilaktycznych jest zarówno ograniczenie lub eliminowanie czynników ryzyka jak i wzmacnianie działania czynników chroniących przed zagrożeniem. Są to przede wszystkim informacje o zagrożeniach, wskazywanie celów życiowych jako alternatywny sposób na eliminację czynników ryzyka. Ważnym elementem realizacji programu jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym. Na diagnozę tę składają się m.in.:

- wyniki nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacja wcześniejszego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2021 – 2022,
- wnioski i analizy, np. wnioski z pracy zespołów przedmiotowych oraz wychowawczych,
- uwagi, spostrzeżenia oraz wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców.

I. Misja szkoły.

Misją naszej szkoły jest wychowywanie człowieka dążącego do osiągnięcia w życiu wartości wyższych, ukierunkowanego na poszukiwanie prawdy, dobra, piękna, a także przygotowanego do aktywnego udziału we współtworzeniu, niesieniu i przekazywaniu tych wartości.

Naszych uczniów chcemy wychowywać i kształcić w duchu patriotyzmu, umiłowania kultury ojczystej i poszanowania godności każdego człowieka. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Odwołując się do rodzimej tradycji oraz bogatej historii szkół pragniemy rozwijać w dzieciach i młodzieży poczucie odpowiedzialności za wspólne dobro oraz kształtować w nich postawę poszanowania dla narodowego dziedzictwa oraz kultury europejskiej i światowej.

II. Sylwetka Absolwenta.

Dążeniem ZPSM Nr 1 jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- wrażliwość artystyczna oraz świadomość tworzenia i odbioru sztuki,
- umiejętność prezentowania własnych dokonań artystycznych,
- umiejętność radzenia sobie z emocjami, stresem i niepowodzeniami,
- świadomość praw i obowiązków swoich oraz innych,
- kultura osobista – absolwent zna i stosuje zasady dobrych obyczajów, broni swoich racji przestrzegając dobrych obyczajów,
- odpowiedzialność – absolwent stara się przewidywać skutki swoich działań, jest gotowy ponosić konsekwencje swoich czynów, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, czuje się współodpowiedzialny za innych, jest przygotowany do podjęcia odpowiedzialności za swoją przyszłość,
- tolerancyjność – absolwent szanuje poglądy i potrzeby innych, zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- patriotyzm – absolwent szanuje symbole narodowe i europejskie, kultywuje tradycje narodowe, zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- aktywność – absolwent rozwija swoje zainteresowania i pasje, jest kreatywny, wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce, racjonalnie korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, świadomie wykorzystuje technologie informatyczne,
- umiejętność współżycia w grupie - absolwent integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole, jest pozytywnie i życzliwie nastawiony wobec innych oraz wrażliwy na krzywdę innych i chętny do niesienia pomocy, kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego.

III. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Przed przystąpieniem do aktualizacji programu profilaktyczno-wychowawczego dokonano analizy obecnej sytuacji wychowawczej na podstawie:

- diagnozy potrzeb i problemów: badania ankietowe przeprowadzone wśród uczniów, rodziców, nauczycieli oraz innych pracowników szkół Zespołu,
- uwag i wskazówek wychowawców klas oraz pedagoga i psychologa szkolnego,
- analizy uwag wpisanych do dzienników lekcyjnych.

W wyniku diagnozy sytuacji wychowawczej szkoły, stwierdzono następujące problemy:

- rozpowszechnianie plotek,
- używanie wulgarnych słów,

- odpisywanie prac domowych,
- wyśmiewanie/wyszydzanie innych,
- cyberprzemoc, wagarowanie,
- robienie złośliwych kawałów,
- niszczenie szkolnego sprzętu,
- bójki i szarpaniny,
- wysyłanie nieprzyjemnych smsów/maili,
- nakłanianie kogoś do czynów niezgodnych z jego wolą,
- negatywne skutki dla rozwoju psychospołecznego uczniów, wynikające z długich okresów nauki zdalnej (problemy w kontaktach z rówieśnikami, zaburzenia lękowe związane z pandemią, trudności edukacyjne, trudności w odnalezieniu się w nowym trybie nauki – obniżona koncentracja, zaburzenia związane z małą ilością ruchu),
- natężenie objawów depresyjnych (trudności z podejmowaniem decyzji, negatywny obraz siebie, pesymizm i rezygnacja, obniżona samoocena, poczucie braku perspektyw na przyszłość, zaburzenie rytmów dobowych snu i czuwania, zmęczenie).

Wśród starszych uczniów ZPSM Nr 1, niepokój budzą również takie zachowania, jak palenie papierosów oraz picie alkoholu.

Większość ankietowanych stwierdziła, że uczniowie wszystkich szkół Zespołu nie radzą sobie ze stresem szkolnym oraz treścią wynikającą z występów publicznych. Z tego właśnie powodu oraz ze względu na specyfikę szkoły, w dalszym ciągu postanowiono kłaść duży nacisk na działania minimalizujące te problemy.

IV. Cele ogólne.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych Nr 1 polega na: prowadzeniu działań z zakresu kształtowania postaw prozdrowotnych, uczeniu zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych z uwzględnieniem właściwego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, ugruntowywaniu wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się oraz uświadamianiu korzyści płynących z aktywności fizycznej i wdrażania profilaktyki.

Wszelkie działania mają na celu wspomaganie dzieci i młodzieży w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – poprzez zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie prozdrowotnych zachowań, z uwzględnieniem nabywania właściwych nawyków związanych z techniką gry na instrumencie i pracą głosem oraz w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19,
- **psychicznej (emocjonalnej)** – poprzez zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej opartej na właściwym stosunku do siebie i innych oraz kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów w dobrej kondycji psychicznej, w szczególności minimalizowanie zjawiska stresu szkolnego i tremy związanej z występami publicznymi, a także poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów,
- **społecznej** – poprzez doskonalenie umiejętności pełnienia ról społecznych oraz analizy norm społecznych i dokonywania właściwych wyborów, a także kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, konflikt zbrojny na terenie Ukrainy),

- **aksjologicznej** – poprzez zdobycie stabilnego systemu wartości, docenienie znaczenia zdrowia i sensu życia oraz rozbudzanie wrażliwości na piękno muzyki i kształtowanie postawy twórczej.

Strategia wychowawcza polega na realizacji działań z zakresu promocji zdrowia i na wspomaganiu uczniów w osiągnięciu dojrzałości we wszystkich sferach rozwoju, w tym rozwoju artystycznego.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) kształtowanie postaw prozdrowotnych - wspieranie edukacji i programów mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości - w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
- 3) kształtowanie więzi ze szkołą – wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną, przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 4) kształtowanie klimatu szkoły - kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, opierającego się na budowaniu prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów, nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów,
- 5) kształtowanie relacji interpersonalnych - doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami,
- 6) kształtowanie kompetencji wychowawczych - wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 7) kształtowanie wolontariatu - kształtowanie u uczniów postaw sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 8) kształtowanie edukacji rówieśniczej - bezpośrednie zaangażowanie młodzieży w kreowaniu zdrowego stylu życia wśród ich rówieśników.

Strategia edukacyjna polega na poszerzaniu i ugruntowaniu wiedzy i umiejętności z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzanie wiedzy psychologicznej, psychopatologicznej, toksykologicznej i dietetycznej - poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju oraz zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie kompetencji psychologicznych i społecznych - rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów oraz doskonalenie kompetencji

nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,

- 3) kształtowanie samokontroli i odporności psychicznej - kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) uczenie konstruktywnego podejmowania decyzji w sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu - kształtowanie krytycznego myślenia oraz wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) rozwijanie szkolnej interwencji profilaktycznej w zakresie profilaktyki używania środków i substancji psychoaktywnych - prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) rozszerzanie kompetencji w zakresie norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego - doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19 oraz poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.

Strategia informacyjna polega na dostarczaniu, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, rzetelnych i aktualnych informacji na temat aktualnych zagrożeń i rozwiązywania problemów (m.in. związanych z używaniem środków i substancji psychoaktywnych, depresja, problemy psychologiczne i psychiatryczne wynikające z powrotu do szkoły po okresie epidemii oraz z przedłużającego się konfliktu zbrojnego na terenie Ukrainy).

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) informowanie o skutecznych sposobach prowadzenia działań przeciwdziałających używaniu środków i substancji psychoaktywnych – dostarczanie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych reakcji po powrocie do szkoły po okresie przedłużającej się nauki zdalnej spowodowanej epidemią oraz konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy,
- 2) informowanie o ofercie specjalistycznej pomocy psychologicznej i terapeutycznej - udostępnianie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji

psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,

- 3) informowanie o konsekwencjach prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii - przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie o procedurach w sytuacji zagrożenia narkomanią i współpracy z Policją - informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Strategia profilaktyczna polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej (obejmującej wszystkich uczniów), selektywnej (dotyczy młodzieży narażonej na rozwój zachowań ryzykownych) oraz wskazującej (skupionej na uczniach z rozpoznaniem wczesnych objawów uzależnienia, zachowań ryzykownych, zaburzeń i chorób wymagających leczenia).

Działalność profilaktyczna obejmuje w szczególności:

- 1) realizację programów profilaktycznych i promocji zdrowia - realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych,
- 2) wprowadzenie alternatywnej pozytywnej formy działalności w postaci zajęć rozwijających zainteresowania, uzdolnienia oraz odnoszących się do psychologicznych potrzeb - przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie norm przeciwnych podejmowaniu zachowań ryzykownych - kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie w zakresie szkolnej interwencji profilaktycznej - poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji oraz doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie do indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji psychoaktywnych - włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

V. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia,
- stwarza warunki do działania w szkole wolontariuszy,
- współpracuje z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży depresją oraz zachowaniami niepożądanymi,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży depresją oraz zachowaniami niepożądanymi,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, negatywnych przeżyć związanych z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji, poszanowania drugiego człowieka,
- wspierają zainteresowania, pasję, rozwój artystyczny ucznia,
- wpajają zasady dotyczące publicznych występów (strój, zachowanie się na scenie),
- kształtują u uczniów umiejętność radzenia sobie z tremą i oceną artystyczną,
- tworzą środowisko, w którym pozytywnie kształtuje się osobowość młodego artysty oraz jego odpowiedzialność za własny rozwój artystyczny.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy i zaufania,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka,
- opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym,
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczną – pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych.

5. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych predyspozycji oraz uzdolnień ucznia,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej,
- prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.

6. Rodzice:

- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- współorganizują imprezy szkolne i klasowe,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

7. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,

- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VI. Działania priorytetowe roku szkolnym 2022/2023

W bieżącym roku szkolnym po uwzględnieniu wyników ewaluacji programu profilaktyczno – wychowawczego, priorytetów wychowawczo – profilaktycznych CEA na br. szkolny oraz kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023, najważniejsze działania w pracy wychowawczej oraz profilaktycznej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wdrożenie do aktywnego uczestniczenia w działalności artystycznej,
- rozwijanie zdolności i umiejętności artystycznych uczniów,
- rozwój poczucia przynależności do grupy,
- wzmacnianie prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- wychowanie poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno,
- wspomaganie w podejmowaniu odpowiedzialnych decyzji,
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (papierosów, alkoholu i narkotyków),
- uświadamianie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,

- ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży poprzez wspomaganie wychowawczej roli rodziny,
- zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacjach kryzysowych tj. pandemia COVID-19 oraz wojna w Ukrainie,
- funkcjonowanie szkoły w warunkach ewentualnej konieczności nauki w warunkach zdalnych,
- kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.

VII. Szczegółowe cele wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w roku szkolnym 2022/2023.

A. Cele wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasach I – III szkoły I stopnia.

OBSZAR	ZADANIA	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE / TERMINY
Edukacja zdrowotna	✓ zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, ✓ zapoznanie z podstawowymi zasadami higieny pracy tj. racjonalnego wykorzystywania czasu przeznaczonego na naukę i odpoczynek, utrzymanie kondycji instrumentalnej, ważność prawidłowej postawy podczas śpiewu oraz gry na instrumencie, a także z odpowiednim rozplanowaniem czasu podczas nauki zdalnej, ✓ kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia, ✓ zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej, ✓ kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych osób, kształtowanie umiejętności rozumowania przyczynowo-skutkowego, ✓ rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody,	pogadanki, warsztaty psychologiczne, kampanie, konkursy tematyczne, filmy edukacyjne, plakaty	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotu głównego, pielęgniarka szkolna, pedagog, psycholog; terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli

	✓ kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności odpowiedniego zachowania się w sytuacjach sukcesu i porażki.		
Kształtowanie postaw społecznych	✓ kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych, ✓ wykształcanie prawidłowych zachowań na zajęciach szkolnych (zachowanie na lekcjach, wycieczkach, przerwach, podczas zajęć zdalnych prowadzonych za pomocą platformy Classroom), ✓ rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń, ✓ kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł, ✓ kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, także podczas lekcji on-line, ✓ kształtowanie umiejętności współpracy między uczniami z zachowaniem reguł kultury osobistej, ✓ przygotowanie do sprawiedliwego oceniania zachowania własnego i innych, ✓ zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju, ✓ rozwijanie empatii, podejmowanie działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, ✓ rozwijanie tolerancji na odmienność innych, respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji, ✓ kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.	pogadanki, dramy, praca grupowa, filmy edukacyjne, zapoznanie z regulaminami szkolnymi, procedurami dotyczącymi bezpieczeństwa w szkole, dbanie o wygląd sal dydaktycznych, otoczenia szkoły, opracowanie zasad klasowych i kodeksu zachowań	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotu głównego, pedagog, psycholog; terminy: I semestr oraz cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli
Wartości, normy, wzory zachowań.	✓ kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach, dbałość o język i kulturę wypowiedzania	pogadanki, udział w uroczystościach klasowych i szkolnych, organizowanie wyjść	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotu głównego, pedagog,

	się również przy pomocy komunikatorów podczas edukacji zdalnej, ✓ kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, ✓ kształtowanie gotowości do uczestniczenia w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu oraz innych narodów, ✓ określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, ✓ uczestniczenie w życiu kulturalnym szkoły oraz pozaszkolnym, ✓ kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literatury, muzyki, sztuk plastycznych, ✓ przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych, wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku do pracy ludzi różnych zawodów, ✓ przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań, ✓ wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą, społecznością lokalną, ✓ kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji, również poprzez muzykę, ✓ kształtowanie wyobraźni i wrażliwości muzycznej, ✓ kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności, ✓ motywowanie uczniów do systematycznego uczestnictwa w pracy zdalnej, ✓ udzielanie uczniom wsparcia,	do teatru, muzeum, obiektów kultury, konkursy plastyczne, wycieczki mające na celu poznanie różnych zawodów, udział i organizacja uroczystości klasowych/szkolnych związanych z obchodami świąt państwowych	psycholog, nauczyciel plastyki, nauczyciele biblioteki terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli
--	--	--	--

	wskazówek do pracy zdalnej, ✓ wspieranie uczniów po powrocie do szkoły po nauce zdalnej.		
Profilaktyka zachowań ryzykownych/ problemowych.	✓ zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych oraz podczas korzystania z Internetu, ✓ kształtowanie właściwego zachowania w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych, ✓ kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, ✓ uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne, ✓ uświadamianie niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów w Internecie, ✓ respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów, ✓ przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach, ✓ przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, ✓ kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy, ✓ zapewnienie przestrzeni do bezpiecznego funkcjonowania w celu eliminowania u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju.	pogadanki, warsztaty profilaktyczne, konkursy plastyczne, spotkania ze Strażą Miejską, zajęcia praktyczne podczas lekcji informatyki, szybkie reagowanie na przejawy agresji, zapoznavanie uczniów ze skutkami stosowania przemocy, niewłaściwego korzystania z Internetu	dyrektor, wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciel informatyki terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli

B. Cele wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasach IV – VIII szkoły I stopnia oraz klasy II szkoły II stopnia.

OBSZAR	ZADANIA	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE / TERMINY
Edukacja zdrowotna	✓ nabycie wiedzy na temat stresu, ✓ pogłębianie wiedzy o higienie pracy ze szczególnym uwzględnieniem zasad planowania czasu oraz kondycji instrumentalnej, ✓ inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania, zachęcanie do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują, ✓ kształtowanie postawy, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje, ✓ kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów krótko- i długoterminowych, ✓ rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań, rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności, ✓ kształtowanie postawy nastawionej na rozwiązanie – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią i kreatywnością, ✓ kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny, ✓ kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron, ✓ rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości, ✓ prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości, ✓ podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie	pogadanki, warsztaty psychologiczne, kampanie, konkursy tematyczne, filmy edukacyjne, plakaty, programy ogólnopolskie, kampanie społeczne, ulotki	wychowawcy klas, nauczyciele biologii, chemii i wychowania fizycznego, nauczyciele edukacji dla bezpieczeństwa, nauczyciele przedmiotu głównego, pielęgniarka szkolna, pedagog, psycholog; terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli

	osobistego potencjału, ✓ kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, ✓ rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości, ✓ kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.		
Kształtowanie postaw społecznych	✓ kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji (wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów) oraz rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy, ✓ kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę, ✓ rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obu stron, ✓ kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijania własnej kreatywności, ✓ rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji i kompetencji, ✓ kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb, ✓ rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych ludzi, ✓ kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób, ✓ wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób, zwierząt oraz środowiska w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat), ✓ rozwijanie odpowiedzialności za siebie, innych, zwierzęta i środowisko (wolontariat), ✓ rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących	udział w pracach samorządu uczniowskiego i klasowego, pogadanki, dramy, praca grupowa, filmy edukacyjne, zapoznanie z regulaminami szkolnymi i procedurami dotyczącymi bezpieczeństwa w szkole, dbanie o wygląd sal dydaktycznych, otoczenia szkoły, opracowanie zasad klasowych i kodeksu zachowań, akcje charytatywne, wycieczki integracyjne, trening zachowań asertywnych i technik rozwiązywania problemów, treningi umiejętności psychospołecznych, prowadzenie zajęć o charakterze prospołecznym	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotu głównego, nauczyciele wiedzy o społeczeństwie, pedagog, psycholog; terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli

	głębszych relacji, ✓ rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów, ✓ rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka, ✓ budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej, ✓ rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota), ✓ rozwijanie samorządności, umacnianie więzi ze społecznością lokalną, ✓ rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności, ✓ rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa, ✓ odbudowa kontaktów interpersonalnych po powrocie do nauczania stacjonarnego.		
Wartości, normy, wzory zachowań.	✓ zapoznanie z rolą zainteresowań i pasji w życiu człowieka, ✓ rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów, ✓ popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, ✓ uwrażliwienie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania, ✓ budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw, ✓ dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają, ✓ rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość, ✓ popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu, ✓ kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia, samokształcenia, zaangażowania	pogadanki, udział w uroczystościach oraz koncertach klasowych i szkolnych, organizowanie wyjść do teatru, muzeum, obiektów kultury, konkursy plastyczne, wycieczki mające na celu poznanie różnych zawodów, udział i organizacja uroczystości klasowych/szkolnych związanych z obchodami świąt państwowych	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotu głównego, nauczyciele przedmiotów ogólnomuzycznych, nauczyciele wiedzy o społeczeństwie, nauczyciele informatyki, pedagog, psycholog, nauczyciel plastyki, nauczyciele biblioteki terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli

	✓ w zdobywanie wiedzy i umiejętności, ✓ wyrabianie nawyku uczestniczenia w życiu kulturalnym, ✓ uwrażliwienie na piękno muzyki oraz innych dziedzin kultury, nauki i sztuki, ✓ rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji, ze szczególnym uwzględnieniem wyrażania emocji poprzez muzykę, ✓ rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca, ✓ rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie, ✓ rozwijanie szacunku do kultury i dorobku narodowego oraz kultury i dorobku innych narodowości, ✓ propagowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości, ✓ doskonalenie umiejętności organizacji pracy samodzielnej, zarządzania czasem oraz kształtowanie umiejętności samodyscypliny, ✓ rozwijanie umiejętności właściwego korzystania z informacji przedstawianych w mediach, odróżnianie prawdziwych wiadomości od fake newsów, ✓ motywowanie uczniów do systematycznego uczestnictwa w pracy zdalnej, ✓ udzielanie uczniom wsparcia, wskazówek do pracy zdalnej, ✓ wspieranie uczniów po powrocie do szkoły po nauce zdalnej.		
Profilaktyka zachowań ryzykownych/ problemowych.	✓ redukcja agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów, ✓ rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu, budowanie atmosfery otwartości	pogadanki, warsztaty profilaktyczne, trening zachowań asertywnych i technik rozwiązywania problemów, konkursy plastyczne, spotkania ze Strażą Miejską, zajęcia	dyrektor, wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciel informatyki oraz wiedzy o społeczeństwie. terminy: cały rok

	✓ i przyzwolenia na dyskusję, ✓ rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi, ✓ rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów, ✓ dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich, ✓ utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu, ✓ rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania, ✓ dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań, ✓ rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe zachowania, ✓ rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym innym osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków, ✓ rozwijanie umiejętności lepszego zrozumienia siebie poprzez poszukiwanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?, ✓ uświadomienie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych, ✓ doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu, ✓ rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych	praktyczne podczas lekcji informatyki, szybkie reagowanie na przejawy agresji, zapoznanie uczniów ze skutkami stosowania przemocy, niewłaściwego korzystania z Internetu	według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli
--	--	---	--

	oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci, ✓ zwiększenie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych, ✓ propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych, ✓ przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym, ✓ budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie stresu, ✓ rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi, ✓ dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach, ✓ rozwijanie strategii przeciwdziałania depresji oraz podejmowanie działań mających na celu zapobieganie i wczesne wykrywanie stanów depresyjnych, ✓ zapewnienie przestrzeni do bezpiecznego funkcjonowania w celu eliminowania u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju, ✓ budowanie atmosfery zaufania, stwarzanie sytuacji sprzyjających mówieniu o swoich uczuciach i emocjach.		
--	--	--	--

C. Cele wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasach III – VI szkoły II stopnia.

OBSZAR	ZADANIA	FORMA REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE / TERMINY
Edukacja zdrowotna	✓ pogłębianie wiedzy o higienie pracy ze szczególnym uwzględnieniem zasad planowania czasu oraz kondycji instrumentalnej, ✓ nabycie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres,	pogadanki, warsztaty psychologiczne, kampanie, plakaty, programy ogólnopolskie, kampanie społeczne, filmy edukacyjne, ulotki	wychowawcy klas, nauczyciele biologii, chemii i wychowania fizycznego, nauczyciele edukacji dla bezpieczeństwa, nauczyciele podstaw

	✓ rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem, ✓ rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą i traumatycznym doświadczeniem poprzez wykorzystywanie sposobów mających na celu odzyskanie poczucia wpływu na własne życie, ✓ doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć, w tym przez muzykę, ✓ doskonalenie umiejętności asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi, ✓ kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie i osób ze swego otoczenia, ✓ rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju, ✓ doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji, ✓ rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą, ✓ kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju, ✓ zastosowanie w praktyce umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów, ✓ doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem, ✓ zastosowanie w praktyce umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności, ✓ podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału,		przedsiębiorczości, nauczyciele przedmiotu głównego, pielęgniarka szkolna, pedagog, psycholog; terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli
--	--	--	---

	✓ utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego, ✓ doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej oraz ochrony i doskonalenia zdrowia własnego i innych, ✓ rozwijanie postawy aktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje, ✓ rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli i panowania nad emocjami, ✓ rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego, ✓ wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie dojrzewania: zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków, ✓ dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne, ✓ doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat wczesnej identyfikacji zmian chorobowych we własnym ciele (np. wczesna identyfikacja zmian na skórze, potrzeba samobadania piersi itp.) w celu ochrony zdrowia.		
Kształtowanie postaw społecznych	✓ kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia, ✓ rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat, itp.), ✓ kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie, ✓ doskonalenie umiejętności tworzenia	udział w pracach samorządu uczniowskiego i klasowego, pogadanki, dramy, praca grupowa, filmy edukacyjne, zapoznanie z regulaminami szkolnymi i procedurami dotyczącymi bezpieczeństwa	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotu głównego, nauczyciele wiedzy o społeczeństwie, pedagog, psycholog; terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli

	relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron, ✓ budowanie w klasie bezpiecznego środowiska, umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne, ✓ rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa), ✓ rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska, ✓ zwiększenie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu, ✓ doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie oraz przyjmowanie asertywnej krytyki, ✓ rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów, z zastosowaniem negocjacji i mediacji, ✓ stosowanie w praktyce umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron, ✓ kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał, ✓ doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności, ✓ podejmowanie działań na rzecz innych osób, zwierząt, środowiska w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat), ✓ przygotowanie uczniów do funkcjonowania w dorosłym życiu i akceptowania stanów psychofizycznych związanych	w szkole, dbanie o wygląd sal dydaktycznych, otoczenia szkoły, opracowanie zasad klasowych i kodeksu zachowań, akcje charytatywne, wycieczki integracyjne, trening zachowań asertywnych i technik rozwiązywania problemów, treningi umiejętności psychospołecznych, prowadzenie zajęć o charakterze prospołecznym	
--	--	--	--

	z tym okresem, ✓ odbudowa kontaktów interpersonalnych po powrocie do nauczania stacjonarnego.		
Wartości, normy, wzory zachowań.	✓ wyzwalanie aktywności artystycznej na terenie szkoły i środowiska, ✓ kształtowanie wyobraźni i wrażliwości muzycznej, ✓ kształtowanie aktywnej postawy twórczej, ✓ wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły (samorząd uczniowski, klub sportowy itp.), ✓ rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych, ✓ rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość, ✓ rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym, ✓ rozwój zainteresowań, poszerzanie samodzielności, ✓ poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy, ✓ doskonalenie kompetencji z zakresu uczestnictwa w rozmowach kwalifikacyjnych i występów publicznych, ✓ doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań, ✓ rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów, ✓ rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji oraz rozwijanie umiejętności korzystania z tej wiedzy w kontaktach z przedstawicielami innych narodowości, ✓ dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych	pogadanki, udział w uroczystościach oraz koncertach klasowych i szkolnych, organizowanie wyjść do teatru, muzeum, obiektów kultury, wycieczki mające na celu poznanie różnych zawodów, udział i organizacja uroczystości klasowych/szkolnych związanych z obchodami świąt państwowych	nauczyciele przedmiotu głównego, nauczyciele przedmiotów ogólnomuzycznych, nauczyciele wiedzy o społeczeństwie, nauczyciele informatyki, pedagog, psycholog, nauczyciele biblioteki terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli

	w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości, ✓ rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego, ✓ rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób, ✓ rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie, ✓ zastosowanie w praktyce wiedzy dotyczącej selekcjonowania i krytycznej analizy informacji, ✓ rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw, ✓ doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli, wyrażanie własnego zdania na temat różnych problemów i uzasadnianie go, ✓ dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie, ✓ rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania, ✓ zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami, ✓ doskonalenie umiejętności organizacji pracy samodzielnej, zarządzania czasem oraz kształtowanie umiejętności samodyscypliny, ✓ rozwijanie umiejętności właściwego korzystania z informacji przedstawianych w mediach, odróżnianie prawdziwych wiadomości od fake newsów, ✓ motywowanie uczniów do systematycznego uczestnictwa w pracy zdalnej,		
--	---	--	--

	✓ udzielanie uczniom wsparcia, wskazówek do pracy zdalnej, ✓ wspieranie uczniów po powrocie do szkoły po nauce zdalnej.		
Profilaktyka zachowań ryzykownych/problemowych.	✓ rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych, ✓ dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych, ✓ rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych, życiowych problemów, ✓ doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych, ✓ doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań, ✓ stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd, ✓ kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów, ✓ utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy, ✓ zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu i mediów społecznościowych, ✓ rozwijanie umiejętności psychospołecznych, tj. radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy, rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań, ✓ doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby, rasizm, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.), ✓ rozwijanie strategii przeciwdziałania	pogadanki, warsztaty profilaktyczne, trening zachowań asertywnych i technik rozwiązywania problemów, konkursy plastyczne, spotkania ze Strażą Miejską, zajęcia praktyczne podczas lekcji informatyki, szybkie reagowanie na przejawy agresji, zapoznanie uczniów ze skutkami stosowania przemocy, niewłaściwego korzystania z Internetu	dyrektor, wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciel informatyki oraz wiedzy o społeczeństwie. terminy: cały rok według planu pracy szkoły i wychowawcy oraz nauczycieli

	depresji oraz podejmowanie działań mających na celu zapobieganie i wczesne wykrywanie stanów depresyjnych, ✓ zapewnienie przestrzeni do bezpiecznego funkcjonowania w celu eliminowania u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju, ✓ budowanie atmosfery zaufania, stwarzanie sytuacji sprzyjających mówieniu o swoich uczuciach i emocjach.		
--	--	--	--

D. Działania skierowane do rodziców.

Zadania	Cel	Formy realizacji	Osoby realizujące
Wspieranie rodziców w procesie wychowawczym.	✓ Wspieranie przez rodziców działań wychowawczych szkoły. ✓ Przekazywanie informacji i pogłębianie wiedzy na temat zaburzeń zachowania i zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży. ✓ Przekazywanie informacji na temat możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy.	indywidualne konsultacje z psychologiem, pedagogiem i innymi specjalistami; rozmowy, konsultacje z wychowawcami – ustalanie wspólnych działań wychowawczych; wykłady dla rodziców podczas dni otwartych/zebrań; udostępnianie ulotek informacyjnych; spotkania ze specjalistami; spotkania podczas dni otwartych szkoły	wychowawcy, psycholog, pedagog szkolny, specjaliści, nauczyciele
Budowanie dobrych relacji z rodzicami i pozyskiwanie ich jako sojuszników w realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych, prowadzonych przez nauczycieli.	✓ Wspieranie rodziców w pracy wychowawczej. ✓ Wskazywanie możliwości uzyskania pomocy. ✓ Wyposażenie rodziców w podstawowy zasób wiedzy o uzależnieniach i destruktywnych zachowaniach dzieci. ✓ Diagnoza potrzeb i problemów.	ankiety przeprowadzane wśród rodziców; konsultacje, rozmowy ze specjalistami szkoły; wsparcie ze strony wychowawców i nauczycieli poprzez ustalenie jednolitych oddziaływań wychowawczych; informowanie o osiągnięciach i postępach uczniów; współpraca z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania m. in. uzależnieniom, agresji; angażowanie rodziców	wychowawcy, psycholog, pedagog szkolny, specjaliści

		w organizację działań profilaktycznych na terenie szkoły; udostępnianie fachowej literatury; wykłady dla rodziców podczas dni otwartych / zebrań; wywiady, rozmowy indywidualne z rodzicami na temat funkcjonowania dziecka w środowisku domowym, rówieśniczym, szkolnym; konstruowanie Indywidualnych programów pomocy psychologiczno – pedagogicznej	
--	--	---	--

E. Działania skierowane do nauczycieli.

Zadania	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne
Upowszechnianie kursów i szkoleń.	Informowanie nauczycieli o kursach, szkoleniach i konferencjach organizowanych poza szkołą.	dyrektor szkoły, kierownicy sekcji, psycholog
Organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego.	Organizowanie szkoleń i warsztatów dla Rady Pedagogicznej na terenie szkoły.	dyrektor szkoły, psycholog
Propagowanie literatury dotyczącej profilaktyki działań niepożądanych.	Polecanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki.	psycholog
Współpraca ze specjalistami.	Kontynuowanie i rozwijanie współpracy z instytucjami zajmującymi się profilaktyką. Indywidualne konsultacje z pedagogiem, psychologiem, wypracowanie metod postępowania z uczniami w trudnych sytuacjach.	dyrektor szkoły, pedagog, psycholog
Wspieranie nauczycieli w realizacji działań wychowawczo - profilaktycznych.	Wymiana doświadczeń w obrębie zespołów przedmiotowych oraz zespołów wychowawczych.	kierownicy zespołów

VIII. Formy współpracy z rodzicami w rozwiązywaniu problemów młodzieży.

Szkoła współpracuje z rodzicami w realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych.

1. Zbiorowe formy współpracy:

- zebrania z rodzicami (dotyczą przekazania informacji o osiągnięciach uczniów w nauce i zachowaniu),
- prelekcje dla rodziców (dotyczące problemów wychowania i profilaktyki),
- spotkania rodziców z dyrektorem szkoły.

2. Indywidualne formy współpracy (stanowią uzupełnienie i wzbogacają kontakty zbiorowe):

- konsultacje rodziców z wychowawcą, nauczycielem przedmiotu, pedagogiem, dyrektorem,
- korespondencje (za pomocą listów i pism informujących),
- rozmowy telefoniczne.

IX. Ewaluacja programu.

Program będzie ulegał modyfikacji.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo – profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez analizę narzędzi badawczych tj.: ankiety, obserwacje, analiza dokumentacji szkolnej, rozmowy z rodzicami / opiekunami, wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników.